

*Begraven vanuit aandacht
voor natuur en mens in het
mooie Westerwolde*

Wandelroute Natuurbegraafplaats Laude

Welkom op de Natuurbegraafplaats Laude. Deze wandeling volgt vrijwel dezelfde route als onze reguliere rondleiding. De informatie die onze gidsen tijdens een rondleiding vertellen, leest u hier in de beschrijving. Tijdens een rondleiding kunt u vragen stellen. Dat kan natuurlijk niet tijdens deze wandeling, maar u kunt uw vragen voor of na de wandeling stellen aan onze collega's in het ontvangsthuis.

Kom gerust een kijkje nemen.

Een fijne wandeling gewenst namens,
team Natuurbegraafplaats Laude.

Legenda

- Ingang
- Parkeren
- Ontvangsthuis en informatiecentrum
- Wandelroute
- Jong bos
- Oud bos
- Poel
- Banken
- Uitgesloten voor graven

De wandeling start op de parkeerplaats bij ons ontvangstgebouw.

1) U start met uw rug naar de ingang van het ontvangstgebouw. Loop rechtdoor het bos voor u in.

Naturbegraafplaats Laude is ongeveer 60 hectare groot. Op een klein deel daarvan, ongeveer 12 hectare, wordt daadwerkelijk begraven. Het gebied was tot eind vorige eeuw nog in gebruik als landbouwgebied. In die tijd konden agrariërs gebruik maken van een subsidieregeling om landbouwgronden om te vormen tot bos/natuur.

De voormalige eigenaren hebben hier gebruik van gemaakt en dit gebied omgevormd tot een bosgebied. Met de verkoop van de grond en de ontwikkeling van naturbegraafplaats Laude is een duurzame manier om het bos te kunnen onderhouden voor de toekomst verzekerd.

2) Blijf rechtdoor lopen langs het open veld tot het kruispunt.

Het veld aan de linkerzijde is nu nog grotendeels open doordat bomen zijn afgestorven. Er staan nu nog slechts enkele kersenbomen. Het is de bedoeling dat op deze plek een lagenstructuur wordt gecreëerd. Dat wil zeggen aan de achterzijde de reeds aanwezige hoge bomen, in het midden struikgewassen en aan de voorzijde ruimte voor diverse kruiden waar insecten weer van kunnen profiteren.

3) U gaat op het kruispunt naar rechts en meteen na het bankje naar links.

Op de naturbegraafplaats komt u diverse bankjes tegen, waar u even rustig kunt gaan zitten om van de omgeving te genieten. U komt in dit bos ook hardhouten paaltjes tegen met markeringen. Dit zijn plekken die inmiddels zijn gereserveerd.

Als u bij ons een plekje wilt reserveren, gaan wij samen met u bekijken of de locatie geschikt is. Met behulp van een landmeet apparaat wordt de exacte locatie vastgelegd met GPS coördinaten. U ontvangt van ons een grafakte met een uniek grafnummer, waarop de coördinaten van het uitgezochte graf vermeld worden. Aan de hand van deze coördinaten kunt u het plekje altijd terug vinden. Het gemarkeerde hardhouten paaltje, met het grafnummer, bevestigt de plek.

4) Volg het pad tot de 3-sprong en houd hier links aan. Neem vervolgens het eerstvolgende pad naar rechts.

Er is de afgelopen jaren hard gewerkt aan het herstel van de natuur in deze regio. Zo zijn beekdalen hersteld en werden bossen aangeplant om de biodiversiteit te vergroten. Helaas hebben ook exoten, die niet van nature in deze omgeving voorkomen, een opmars gemaakt.

Eén daarvan is de Amerikaanse vogelkers die u in dit deel van het bos veel ziet. Door goed natuurbeheer proberen we deze exoten terug te dringen, zodat inheemse soorten weer meer ruimte krijgen.

Dit soort werkzaamheden en ook het beheer in de verre toekomst, kunnen we bekostigen dankzij de naturbegraafplaats. Een deel van de grafrechten die mensen betalen, wordt in een toekomstfonds gestort. Zo dragen mensen die een graf reserveren direct bij aan de natuur nu en in de toekomst.

5) *Blijf bij de kruising met het bankje rechtdoor lopen en houd bij de volgende 3-sprong rechts aan.*

U zult onderweg kunnen zien dat er al mensen begraven zijn. Een uitvaart op Natuurbegraafplaats Laude is in alle opzichten een groene uitvaart. Omdat op Laude het behoud van de natuur hand in hand gaat met een passend afscheid van een dierbare, maken wij gebruik van natuurlijk afbreekbare materialen die gemakkelijk weer door de natuur worden opgenomen.

Een kist heeft geen spijkers of koperen handvatten, maar is gemaakt van afbreekbare materialen met deuvels of natuurlijke verteerbare lijmen. Ook een mand of baar is natuurlijk mogelijk. De kleding moet van natuurlijk materiaal zijn. U kunt hierbij denken aan wol, katoen, zijde, jute of linnen. Synthetische materialen zoals bijvoorbeeld panty's zijn niet toegestaan.

6) *Blijf het pad volgen en blijf steeds rechts aanhouden.*

Op Natuurbegraafplaats Laude kunt u zelf kiezen op welke plek u begraven wilt worden. Dit hoeft dus geen plek aan het pad te zijn, maar mag ook midden tussen struiken of bomen. Niet alle plekken zijn echter geschikt om te begraven. Dit heeft diverse ecologische redenen. Het gebied waar u nu loopt is zo'n gebied. De plekken waar niet begraven kan worden herkend u aan de gearceerde delen op de plattegrond.

7) *Het pad rechts blijven aanhouden tot u op het pad komt met aan de rechterzijde een brug.*

Aan de rechterzijde ziet u een brug. Het terrein aan de andere zijde van de brug hoort ook bij de Natuurbegraafplaats. Dit is een zogenaamd rabattenbos waar niet begraven kan worden. Rabatten zijn langwerpige ophogingen tussen watergangen.

Hierin loopt ook nog een uitloper van de oorspronkelijke Ruiten Aa. Het rabattenbos bestaat voornamelijk uit essen en zwarte elzenbomen. De watergangen die hier lopen, worden gevoed door kwelwater en worden niet geschoond. Deze mogen dichtgroeien waardoor lijnvormige moerassige gangen ontstaan. De cultuurhistorie blijft zo behouden.

Het gebied wordt zo ook aantrekkelijk voor bijzondere moerasplanten die afhankelijk zijn van ijzerrijk kwelwater. Door eens in de vijf jaar de oevers te schonen blijven de rabatten in het bos door de zon beschenen.

8) *Op het pad gaat u linksaf en vervolgens bij het 3e pad naar rechts.*

Het pad waar u nu op staat is de scheiding tussen het oude- en het jonge bos. U loopt nu in het oude bos waar bomen staan die 100 jaar oud zijn. Op de natuurbegraafplaats geldt voor alle graven eeuwigdurende grafcrust. Graven worden nooit geruimd. Ieder graf blijft dus voor altijd bestaan. De graven worden opgenomen in de natuur.

Het tarief voor natuurbegraven is anders opgebouwd dan op een traditionele begraafplaats. Zo zijn er op de natuurbegraafplaats geen kosten voor het onderhoud van een graf of een grafmonument. U hoeft ook geen grafrechten te verlengen in de toekomst. Op Laude betaalt u eenmalig aankoopkosten voor een grafrecht met eeuwigdurende grafcrust en daarnaast een eenmalig begraaf-tarief.

9) Na ongeveer 150 meter neemt u het pad naar links en meteen weer het pad naar rechts.

Blijf doorlopen tot aan de 3-sprong.

Her en der ziet u takken, stammen en zelfs complete bomen liggen. Deze laten we meestal bewust liggen. Dood hout leeft. En dat klinkt nogal tegenstrijdig. Toch is het zo. Bekijk omgevallen bomen, liggende stammen of takken maar eens van dichtbij. Dan ziet u dat het krioelt van het leven. "Een dode boom is niet alleen de ideale schuil- en broedplaats voor muizen, vleermuizen, egels en andere kleine zoogdieren. Het liggend dood hout is ook een ideale woonplek voor diverse insecten. Voor sommige paddestoelen en mossen is dood hout van levensbelang.

10) Op deze 3-sprong blijft u weer rechts aanhouden tot vlak voor de brug.

Vlak voor de brug ziet u aan uw linkerhand de stam van een dode berk. Deze dode berk is een mooi voorbeeld van natuurbeheer. U ziet her en der op de stam de vorming van tonderzwammen. Deze zwam komt veel voor op zwakke en dode bomen en heeft een harde structuur. Klop er maar eens voorzichtig op.

Verder ziet u in de stam gaten zitten van waarschijnlijk de specht. Spechten houden van de berk, omdat dit een relatief zachte houtsoort is. Wist u dat een specht wel 14 tot 25 dagen aan het hakken is voordat het hol klaar is?

11) U gaat over de brug en neemt het pad rechtdoor het bos in.

Tijdens uw wandeling heeft u geen traditionele grafmarkering gezien in de vorm van stenen, kruizen of platen. Op natuurbegraafplaats Laude maken wij gebruik van een natuurlijke grafmarkering in de vorm van een boomschijf met inscriptie.

Hier zijn voor u geen kosten aan verbonden. De boomschijf wordt door ons geleverd en in overleg met u op het graf geplaatst. De boomschijf is onbehandeld en gaat op in de natuur. Mocht u de boomschijf willen vernieuwen dat is dit mogelijk. Er zijn dan wel kosten aan verbonden.

12) Vervolg het pad tot u weer bij het ontvangsthuis uitkomt.

U bent hiermee aan het einde gekomen van de wandeling. Eventueel kunt u nog even linksaf richting de poel lopen. Een poel is een ideale plek voor insecten om zich voort te planten en te foerageren. Ook zoogdieren en vogels kunnen het gebruiken als plek om te eten en te drinken. Vanuit ons ontvangstgebouw heeft u prachtig zicht op deze poel. Komt u nog even een kijkje binnen nemen?

In het ontvangsthuis werken wij met 3 personen. Naomi en Peter zijn relatiebeheerders, Janny is de locatiebeheerder. Daarnaast hebben we Jeroen als Natuurbeheerder. Naast ons kantoor is er een familiekamer/sprekkamer, keuken en ontvangstruimte beschikbaar. In de ontvangstruimte is het mogelijk om een ceremonie, condoleance of nazit te houden. Het huis is sfeervol aangekleed met natuurlijke materialen.

Wij hopen dat u een mooie wandeling heeft gemaakt. Zijn er nog vragen of opmerkingen, loop dan gerust even binnen. We zijn dagelijks aanwezig van 9.00 tot 17.00 uur.

Een vriendelijke groet van het team.

info@natuurbegraafplaatslaude.nl www.natuurbegraafplaatslaude.nl